

Kohti kestäväää käyttäjälähtöistä biotaloutta (ORBIT)

Kilpailukykyinen biotalous edellyttää aineellisten bioresurssien ohella yhä

enemmän aineettomia voimavaroja luodakseen ja tuottaakseen tietämystä, mikä auttaa suomalaisia toimijoita sopeutumaan muutoksiin markkina- ja kilpailuympäristössään. Tästä lähtökohdasta tutkimuksella on tarve identifioida biotalouden arvoverkostoissa kestävyyyteen rakentuvia liiketoimintastrategioita ja niihin liittyviä käytänteitä paitsi Suomessa myös globaaleilla markkinoilla. Tämän prosessin kautta kehitetään älykästä ja kestäväää liiketoimintaa, jossa suomalaisella osaamisella voidaan saavuttaa edelläkävijyyttä sekä saada kuluttajien hyväksyntää myös vientimarkkinoilla.

ORBIT-konsortio tutkii biotaloutta systeemisen muutoksen näkökulmasta, missä politiikkaohjaus, kuluttajien arvojen ja ostokäyttäytymisen muutokset, kestävään kehityksen periaatteet sekä yritysten strategiavalinnat vaikuttavat tulevaisuuden kehitykseen. Hankkeen neljä työpakettia kohdistuvat: 1) suurten yhteiskunnallisten haasteiden ja politiikkaajureiden analyysiin, 2) tutkimukseen kulttuurisesta muutoksesta kuluttajien arvoissa ja käyttäytymisessä, 3) metsäbiotalouden muutoksen analyysiin erityisesti liiketoimintaverkostojen näkökulmasta ja 4) tulevaisuuden metsäbiotalouden ennakointiin ja ohjaukseen.

Suomen näkökulmasta metsäbiotalous on tärkein tutkimuskohteemme, mutta sektorirajojen hälvetessä politiikkaohjauksen, kilpailun ja yritysten strategisten valintojen kautta tuloksilla on merkitystä biotalouden tulevaisuudelle myös kemian, biotekniikan ja rakentamisen aloilla. Tutkimuksella on toimialojen välisten kytkösten ja markkinakilpailun kautta relevanssia myös uusiutumattomiin luonnonvaroihin perustuvaan taloudelliseen toimintaan. Empiirinen tutkimuksemme keskittyy kolmeen eri jalostusasteen tuotteeseen: a) lignosellupohjaisiin materiaaleihin ja kemikaaleihin, joissa mäntyöljyllä on merkitystä; 2) pakkaus käyttöön suuntautuviin sellu- ja kierrätyspaperipohjaisiin tuotteisiin, ja c) teolliseen puukerrostalorakentamiseen.

ORBIT-konsortion monitieteinen tutkijaryhmä koostuu metsätieteiden, ympäristöekonomian, kuluttajatutkimuksen, strategiatutkimuksen ja tulevaisuudentutkimuksen osaajista, mikä on välttämätön edellytys biotalouden tulevaisuuden kehitysurien tutkimiselle. Yhteinen nimittäjäme on kuitenkin kvantitatiivisen ja ekonometrisen taloustutkimuksen yhdistäminen kvalitatiivisiin (ml. tulevaisuudentutkimus) menetelmiin teollisuuden ja kuluttajamarkkinoiden analysoimiseksi. Tuloksena muodostetaan kehitysuria kuvaamaan biotalouden tulevaisuutta ja saadaan tutkimusperäistä tietoa kehityksen rajoitteista ja hidasteista.

Suorituspaikat ja osahankkeet:

- *SP 1: Helsingin yliopisto, professori Anne Toppinen (konsortion johtaja)*
- *SP 2: Lappeenrannan teknillinen yliopisto, professori Lassi Linnanen*
- *SP 3: Helsingin yliopisto, professori Markku Ollikainen*

Lisätiedot: Anne Toppinen: [anne.toppinen\(at\)helsinki.fi](mailto:anne.toppinen@helsinki.fi)